

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z EDB - KLASA VIIIa

Wymagania na poszczególne oceny				
Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń: Opanował wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:	Ocena dobra Uczeń: Opanował wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą i dostateczną oraz:	Ocena bardzo dobra Uczeń: Opanował wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą oraz:	Ocena celująca Uczeń: Opanował wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą, bardzo dobrą oraz:
I. Bezpieczeństwo państwa				
– definiuje bezpieczeństwo – wymienia rodzaje bezpieczeństwa	– wymienia rodzaje i dziedziny bezpieczeństwa państwa	– definiuje pojęcia ochrony i obrony narodowej	– wymienia podmioty odpowiadające za bezpieczeństwo kraju i jego obywateli	wyjaśnia misję Sił Zbrojnych RP, ich rolę, podstawowe zadania w systemie obronności państwa oraz strukturę i uzbrojenie
– opisuje geopolityczne położenie Polski	– omawia wybrane aspekty tego położenia dla bezpieczeństwa narodowego	– omawia historyczną ewolucję modelu bezpieczeństwa Polski	– opisuje rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski – wymienia przykłady polskiej aktywności na rzecz zachowania bezpieczeństwa (w ONZ, OBWE, NATO)	- wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa we współczesnym świecie

I. Postępowanie w sytuacjach zagrożeń

<p>– wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń</p>	<p>– dokonuje podziału zagrożeń ze względu na źródło ich pochodzenia – wymienia numery alarmowe w Polsce i przypisuje je odpowiednim służbom</p>	<p>– wymienia podmioty działające na rzecz zwalczania skutków zagrożeń i tworzące system ratownictwa w Polsce</p>	<p>– omawia sposoby przeciwdziałania zagrożeniom</p>	<p>- poszczególnym podmiotom ratowniczym przypisuje odpowiednie zadania</p>
<p>– rozróżnia sygnały alarmowe</p>	<p>– wymienia środki alarmowe podstawowe i zastępcze</p>	<p>– charakteryzuje działanie i zadania systemu wykrywania skażeń i alarmowania – wymienia rodzaje komunikatów ostrzegawczych</p>	<p>– omawia sposób ogłaszania i odwołania alarmów – opisuje sposób zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu lub wydaniu komunikatu ostrzegawczego</p>	<p>- wymienia sposoby przeciwdziałania panice</p>
<p>– wyjaśnia termin „ewakuacja” i omawia jej znaczenie</p>	<p>– rozróżnia rodzaje i stopnie ewakuacji – rozpoznaje znaki ewakuacyjne i informacyjne – zna szkolną instrukcję ewakuacji</p>	<p>– opisuje sposób zachowania się podczas ewakuacji z budynku</p>	<p>– omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych – opisuje sposób zaopatrywania w wodę i żywność podczas ewakuacji</p>	<p>- uzasadnia znaczenie przeciwdziałania panice i podporządkowania się poleceniom służb ratowniczych</p>

<p>– wymienia główne przyczyny pożarów</p> <p>– rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej</p>	<p>– opisuje zasady postępowania po dostrzeżeniu pożaru</p>	<p>– omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i jego rozmieszczenie np. w szkole</p>	<p>– opisuje sposób obsługi gaśnic i hydrantu wewnętrznego</p>	<p>- wyjaśnia, jak gasić zarzewie ognia i odzież płonąca na człowieku</p>
<p>– wymienia główne przyczyny powodzi</p>	<p>– wyjaśnia, jak należy się zachowywać w czasie powodzi</p>	<p>– opisuje zasady postępowania po opadnięciu wód powodziowych</p>	<p>– planuje niezbędne zapasy, które powinien zgromadzić dla swojej rodziny, aby przetrwać kilka dni w sytuacji kryzysowej</p>	<p>- uzasadnia bezwzględny nakaz stosowania się do poleceń służb ratowniczych i sanitarnych w czasie powodzi</p>
<p>– Wymienia ekstremalne warunki pogodowe</p>	<p>– wymienia pogodowe zagrożenia dla bezpieczeństwa człowieka</p>	<p>– opisuje praktyczne sposoby przeciwdziałania zagrożeniom podczas intensywnych opadów śniegu oraz ekstremalnie niskich temperatur</p>	<p>- omawia sposoby ochrony przed niszczącymi skutkami upałów, wichury i gwałtownych burz</p>	<p>– charakteryzuje zagrożenia i zasady postępowania podczas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • intensywnych opadów śniegu • ekstremalnie niskich temperatur • upałów • wichur <ul style="list-style-type: none"> • gwałtownych burz
<p>– wymienia główne przyczyny wypadków komunikacyjnych</p>	<p>– opisuje zagrożenia towarzyszące tym wypadkom</p>	<p>– wymienia czynności, które należy wykonać, aby ocenić sytuację na miejscu zdarzenia, i stosuje tę wiedzę w praktyce</p> <p>– omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanym, ratownikowi, osobom postronnym i w miejscu zdarzenia</p>	<p>– omawia podstawowe zasady postępowania ratownika w miejscu zdarzenia (wypadek komunikacyjny)</p> <p>- opisuje zasady zachowania się po uwolnieniu substancji toksycznych</p>	<p>– opisuje zasady kodowania informacji na tablicach ADR</p>

- Wymienia zagrożenia terrorystyczne	- opisuje zasady zachowania się na wypadek: <ul style="list-style-type: none"> • strzelaniny • znalezienia się w sytuacji zakładniczej • ataku bombowego • ataku gazowego • otrzymania podejrzonej przesyłki 	- wymienia przyczyny współczesnego terroryzmu - wymienia najczęstsze formy aktów terroru	- omawia genezę i formy współczesnych aktów terroru	- rozumie konieczność powiadamiania służb porządkowych (policji, straży miejskiej) o podejrzenie zachowujących się osobach lub podejrzanych przedmiotach zauważonych w miejscach publicznych
- zna ogólne zasady postępowania po ogłoszeniu ewakuacji	- rozpoznaje znaki ewakuacyjne, informacyjne i ochrony przeciwpożarowej	- zna treść szkolnej instrukcji ewakuacji	- prawidłowo wykonuje nakazane czynności podczas ewakuacji	- wykazuje troskę o bezpieczeństwo własne i innych osób podczas ewakuacji - zachowuje spokój i opanowanie podczas ewakuacji
III. Podstawy pierwszej pomocy				
- wyjaśnia termin „pierwsza pomoc”	- określa prawny i moralny obowiązek niesienia pomocy poszkodowanym	- wyjaśnia pojęcie „stan nagłego zagrożenia zdrowotnego”	- wyjaśnia rolę układów: krążenia, nerwowego, oddechowego w utrzymaniu podstawowych funkcji życiowych	- opisuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia - wyjaśnia znaczenie czasu podczas udzielania pierwszej pomocy

<ul style="list-style-type: none"> - wymienia środki ochrony osobistej dla ratownika - demonstruje bezpieczny sposób zdejmowania rękawiczek jednorazowych - podaje numery alarmowe 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia czynności, które na miejscu zdarzenia należy podjąć w trosce o bezpieczeństwo: świadka, ratownika, poszkodowanych, miejsca zdarzenia i pozostałych osób 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje sposób zabezpieczenia się ratownika w kontakcie z poszkodowanym 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie konstruuje komunikat wzywający pomoc fachową 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykład aplikacji na telefon pomocnej w udzielaniu pierwszej pomocy - opisuje wybrane sposoby transportu osób przytomnych i nieprzytomnych
<ul style="list-style-type: none"> - ocenia bezpieczeństwo miejsca wypadku - ocenia stan świadomości poszkodowanego - sprawdza, czy poszkodowany oddycha 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcie „nagle zatrzymanie krążenia” - opisuje ogniwa łańcucha przeżycia - wymienia objawy utraty przytomności 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej - charakteryzuje objawy zwiastujące omdlenie - udziela pierwszej pomocy w przypadku omdlenia 	<ul style="list-style-type: none"> - układa poszkodowanego nieprzytomnego, ale oddychającego, w pozycji bezpiecznej - zapewnia poszkodowanemu ochronę termiczną - umiejętnie stosuje folię NRC 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, kiedy można zastosować odwrócony schemat CAB
<ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcie „resuscytacja krążeniowo-oddechowa” 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje znaczenie RKO w akcji ratowniczej - wymienia warunki i czynniki zapewniające realizację RKO na wysokim poziomie skuteczności 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia algorytm ratowniczy RKO u dorosłych i dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje pełen cykl RKO na manekinie dorosłego i niemowlęcia (samodzielnie i w parze) - stosuje środki ochrony osobistej podczas wykonywania RKO 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje działanie i obsługę automatycznego defibrylatora zewnętrznego - przedstawia zalety zastosowania AED w akcji ratowniczej
<ul style="list-style-type: none"> - wymienia rodzaje apteczek pierwszej pomocy (wygląd, zawartość, rozmieszczenie) 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia przeznaczenie i podstawowe typy apteczek pierwszej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> - wyczyta przedmioty wchodzące w skład apteczki pierwszej pomocy: <ul style="list-style-type: none"> • samochodowej • turystycznej • domowej 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje zasady doboru i przechowywania składników apteczki pierwszej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> - proponuje improwizowane środki opatrunkowe, zależnie od rodzaju zranienia

<p>– wyjaśnia pojęcia: rana, krwotok, opatrunek uciskowy, opatrunek osłaniający</p> <p>– bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne</p>	<p>– wykonuje w obrębie kończyny opatrunki uciskowe i osłaniające</p> <p>– stosuje rękawiczki ochronne podczas opatrywania ran</p>	<p>– wykonuje opatrunek zależnie od miejsca zranienia (inne niż kończyna)</p> <p>– demonstruje sposób tamowania krwotoku z nosa</p>	<p>– tamuje krwotok przy użyciu dłoni oraz opatrunku uciskowego</p>	<p>- opisuje zasady zachowania się w sytuacji zagrożenia przy (zasada uciekaj, schowaj się walcz)</p>
<p>– wyjaśnia pojęcia: złamanie, zwichnięcie, skręcenie</p>	<p>– zna i stosuje zasady doraźnego unieruchomienia kości i stawów</p> <p>– zakłada temblak</p>	<p>– omawia pryncypialne zasady postępowania w przypadku podejrzenia urazów kręgosłupa</p>	<p>– opisuje najczęstsze okoliczności urazów kręgosłupa</p>	<p>- podaje przykłady zapobiegania urazom w domu, w pracy, podczas rekreacji i w sporcie</p>
<p>– wymienia pojęcia: oparzenie, udar słoneczny, udar cieplny, odmrożenie, wychłodzenie</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: oparzenie, udar słoneczny, udar cieplny, odmrożenie, wychłodzenie</p>	<p>– omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oparzeń termicznych • oparzeń środkami chemicznymi • wychłodzenia organizmu i odmrożeń 	<p>– demonstruje sposób schładzania oparzonej kończyny</p>	<p>- proponuje skuteczne sposoby zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci</p>
<p>- wymienia inne groźne przypadki takie jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zadławienia • zawału serca • udaru mózgu • napadu padaczkowego • ciała obcego w oku • zatrucia • tonięcia • porażenia prądem • ukąszenia • użądlenia 	<p>– omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zadławienia <ul style="list-style-type: none"> ▪ omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia 	<p>– omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zawału serca • udaru mózgu • napadu padaczkowego • ciała obcego w oku • zatrucia • tonięcia • porażenia prądem • ukąszenia • użądlenia 	<p>- wykonuje na manekinie rękoczyn ratunkowe w przypadku zadławienia</p>	<p>- omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa ratownika w wymienionych wypadkach</p>

IV. Kształtowanie postaw obronnych

<p>- wyznacza kierunki stron świata przy pomocy kompasu/ busoli</p>	<p>- określa przybliżoną odległość przebytej drogi na podstawie parokroków lub upływającego czasu marszu - wyznacza kierunki stron świata przy pomocy GPS</p>	<p>- umie zorientować mapę i wskazać na niej własne miejsce stania</p>	<p>orientuje się w terenie według:</p> <ul style="list-style-type: none"> • położenia Słońca, Gwiazdy Polarnej, charakterystycznych przedmiotów terenowych (natura/ budowle) 	<p>- umie zaplanować i obliczyć drogę marszu (czas, odległość)</p>
<p>- wyjaśnia znaczenie pojęcia cyberbezpieczeństwa</p>	<p>- opisuje przykłady ataków na cyberbezpieczeństwo - wymienia główne zagrożenia dla cyberbezpieczeństwa</p>	<p>- opisuje miejsce cyberbezpieczeństwa w systemie bezpieczeństwa państwa</p>	<p>- opisuje zadania Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni</p>	<p>- proponuje efektywne sposoby zapobiegania atakom na Cyberbezpieczeństwo i minimalizacji ich skutków</p>
<p>- zna zasadę BLOS (broń/ lufa/ otoczenie/ spust)</p>	<p>- identyfikuje podstawowe części składowe broni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • krótkiej – pistolet/ rewolwer • długiej - karabin • śrutowej – strzelba 	<p>- wylicza zasady bezpiecznego posługiwania się bronią strzelecką (odpięcie magazynka, brak kontaktu ze spustem, przeładowanie, lufa skierowana w bezpieczne miejsce, strzał kontrolny, wskaźnik bezpieczeństwa, pudełko – futerał transportowy lub kabura) - rozumie zasady efektywnego posługiwania się bronią strzelecką</p>	<p>- opisuje ułożenie ciała w podstawowych postawach strzeleckich (zależnie od dyscypliny i konkurencji) - opisuje zasady zgrywania podstawowych rodzajów przyrządów celowniczych (otwarte, zamknięte, optyczne)</p>	<p>- prawidłowo składa się do strzału, reguluje oddech i ściąga język spustowy</p>

